

Հավելված

ՀՀ կառավարության 2010 թվականի
հոկտեմբերի 21-ի N 1442 - Ն որոշման

Կ Ա Ր Գ

ԿԵՆՏՐԱԼԻՆԵՐԻ, ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԾԱԳՄԱՆ ՀՈՒՄՔԻ, ՄԹԵՐՔԻ, ԿԵՐԵՐԻ,
ԼՐԱՑԱԿԵՐԵՐԻ, ԿԵՐԱՅԻՆ ԽԱՌՆՈՒՐԴՆԵՐԻ, ԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՎԵԼՈՒՄՆԵՐԻ ԵՎ
ՄՆԿԱՍԹԵՐՔԻ ՆԵՐՄՈՒԾՄԱՆ, ԱՐՏԱՀԱՆՄԱՆ, ՏԱՐԱՆՑԻ Գ ՓՈՒԱԴՐՄԱՆ

1. Սույն կարգով սահմանվում են կենդանիների, այդ թվում՝ տոհմային, տոհմային ծագման ինկուբացիոն ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջջի, զիգոտի, սաղմի, կենդանական ծագման մթերքի (միս և մսամթերք, կաթ և կաթնամթերք, վերամշակված ձուկ, ջրային կենդանիներ և դրանցից ստացված մթերք, ձու և ձվամթերք, մեղր, ցողամեղր, մեղրահաց), կենդանական ծագման հումքի (կաշի, մորթի, բուրդ, մորթեղեն, մազ, աղվամազ, փետուր, էնդոկրինային և աղիքային հումք, արյուն, ոսկոր, մորթափառ, կաշվեհումքի կտորներ, ալբումին, տեխնիկական կազեին, ժելատին, լեդի, կենդանիների արյուն, նրա բաղադրիչներ, հյուսվածքներ, օրգաններ, մանրէական աճեցվածքներ, տեխնիկական եղջուրասամբակային հումք, կաթի, մսի արտադրության մնացորդներ ակնամու, մեղվակաթ, ծաղկափոշի, մեղվաթույն, օձի թույն), կերերի, լրացակերերի, կերային խառնուրդների, կերային հավելումների (այսուհետ՝ անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռներ) և սննդամթերքի ներմուծման և արտահանման ընթացակարգը և դրա իրականացման պայմանները:

2. Անասնաբուժական պետական հսկման ենթակա բեռները և սննդամթերքը (այսուհետ՝ բեռներ) ներմուծվում կամ արտահանվում կամ տարանցիկ փոխադրվում են բեռի տվյալ ապրանքախմբի անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթերի՝ անասնաբուժական կամ առողջության կամ սանիտարական սերտիֆիկատների կամ անասնաբուժական վկայական-

ների, լաբորատոր փորձարկումների արձանագրությունների կամ եզրակացությունների, արտադրողի համար միջազգային արտոնագրող (ակրեդիտացնող) մարմնի կամ այդ մարմնի կողմից արտոնագրված մարմնի կողմից տրված որակի կառավարման համակարգի՝ վտանգի աղբյուրի վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման համակարգի (HACCP) կամ բեռի անվտանգության լաբորատոր փորձարկում իրականացնող կազմակերպության համար ISO 17025 արտոնագրի առկայությամբ, ընդ որում, HACCP և ISO սերտիֆիկատները պահանջվում են դրանց առկայության դեպքում:

3. Բեռների ներմուծման կամ արտահանման կամ տարանցիկ փոխադրման գործընթացներում պետական վերահսկողությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության աշխատակազմի սննդամթերքի անվտանգության և անասնաբուժական պետական տեսչությունը (այսուհետ՝ տեսչություն) իր կազմում գործող սահմանային հսկիչ կետերի միջոցով:

4. Սահմանային հսկիչ կետում պետական վերահսկողություն իրականացնող տեսուչը զննում է ներմուծվող կամ արտահանվող կամ տարանցիկ փոխադրվող բեռը, ստուգում բեռն ուղեկցող անվտանգության փաստաթղթերի առկայությունը, դրանց համապատասխանությունը բեռին, լաբորատոր անվտանգությունը բացահայտելու նպատակով սույն որոշմամբ սահմանված դեպքերում կատարում նմուշառում:

5. Ներմուծման և արտահանման դեպքում բեռն ուղեկցող անվտանգության փաստաթղթերը տեսչության սահմանային հսկիչ կետում փոխարինվում են Հայաստանի Հանրապետությունում բեռի փոխադրման համար Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն տրված համապատասխան ուղեկցող փաստաթղթերով:

Տարանցիկ փոխադրման դեպքում բեռն ուղեկցող անվտանգության փաստաթղթերը տեսչության սահմանային հսկիչ կետում չեն փոխարինվում, բեռն ուղեկցում են տարանցիկ փոխադրման ամբողջ ընթացքում:

6. Բեռների տարանցիկ փոխադրումն իրականացվում է <<Տարանցիկ փոխադրում>> մաքսային ռեժիմով, կենդանիների դեպքում՝ տեսչության գրավոր թույլտվությամբ, որտեղ նշվում են երթուղին, երթուղու կանգառները, կենդանիների կերակրման տեղերը: Տարանցիկ փոխադրման թույլտվությունը տրվում է դրա մասին տեղեկությունն ստանալուց հետո մեկօրյա ժամկետում: Տարանցիկ փոխադրման թույլտվություն ստանալու համար տեղեկությանը կից տեսչություն ներկայացվում է կենդանիների տվյալ խմբաքանակի առողջության կամ անասնաբուժական սերտիֆիկատը կամ անասնաբուժական վկայականը՝ բնօրինակով:

Կենդանիների տարանցիկ փոխադրումն արգելվում է, եթե՝

- 1) չկա տեսչության գրավոր թույլտվությունը.
- 2) հայտնաբերվել է վարակիչ հիվանդություն, և կենդանիները ենթարկվել են կարանտինացման.
- 3) բացակայում են բեռն ուղեկցող անասնաբուժական փաստաթղթերը.
- 4) համաճարակային իրավիճակով պայմանավորված՝ Հայաստանի Հանրապետությունում առկա են տարանցիկ փոխադրման սահմանափակումներ:

Բեռների՝ բացառությամբ կենդանիների, տարանցիկ փոխադրումն արգելվում է, եթե չեն ներկայացվել անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատը կամ անասնաբուժական վկայականը կամ անվտանգությունը հավաստող այլ ուղեկցող փաստաթուղթ:

Բեռի տարանցիկ փոխադրումը թույլատրելու դեպքում տեսչության սահմանային կետում բեռն ուղեկցող անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատի կամ անասնաբուժական վկայականի վրա դրվում է <<Տարանցիկ փոխադրումը թույլատրվում է>> դրոշմը: Տարանցիկ փոխադրումն արգելվելու դեպքում բեռն ուղեկցող անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատի կամ անասնաբուժական վկայականի կամ անվտանգությունը հավաստող այլ ուղեկցող փաստաթղթի վրա դրվում է <<Տարանցիկ փոխադրումն արգելվում է>> դրոշմը, իսկ անվտանգությունը հավաստող ուղեկցող փաստաթղթերի բացակայության

դեպքում` <<Տարանցիկ փոխադրումն արգելվում է>> դրոշմը դրվում է բեռն ուղեկցող փաստաթղթի` սպրանքատրանսպորտային բեռնագրի վրա:

7. Բեռի ներմուծման համար ներմուծողը տեսչության համապատասխան սահմանային հսկիչ կետ ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը`

1) անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռների դեպքում` տվյալ խմբաքանակի առողջության կամ անասնաբուժական սերտիֆիկատը կամ անասնաբուժական վկայականը` բնօրինակով, տոհմային կենդանու, թռչնի, ինկուբացիոն ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջի, ձիգոտի, սաղմի դեպքում` նաև տոհմային ծագումը հավաստող փաստաթուղթը.

2) կենդանական ծագման մթերքի, կերերի, լրացակերերի արտադրողի մոտ վտանգի աղբյուրի վերլուծության և կրիտիկական կետերի հսկման համակարգի` (HACCP) կամ նշված բեռների անվտանգության լաբորատոր փորձարկում իրականացնող կազմակերպության միջազգային ստանդարտի` ISO 17025 ներդրումը հավաստող սերտիֆիկատների պատճենները` բացառությամբ ԱՊՀ անդամ երկրների և Վրաստանի Հանրապետության արտադրության բեռների կամ բեռի լաբորատոր անվտանգությունը հավաստող փորձարկման արձանագրությունները կամ եզրակացությունները կամ դրանց պատճենները:

8. Բեռի ներմուծումը չի թույլատրվում, եթե արտադրող երկրում անասնահամաճարակային անկայուն իրավիճակի կամ կարանտինային հիվանդությունների բռնկման մասին առկա է համապատասխան պաշտոնական տեղեկատվություն և կան արտահանման սահմանափակումներ կամ տվյալ բեռի ներմուծումը սահմանափակված է Հայաստանի Հանրապետության կողմից:

9. Սահմանային պետական վերահսկողության նպատակով սահմանային հսկիչ կետերում ներմուծվող բեռների` բացառությամբ կենդանիների, նմուշառում կատարվում է լաբորատոր փորձարկումներով բեռի անվտանգությունը որոշելու և ներմուծումը թույլատրելու համար, եթե`

1) չեն ներկայացվել սույն կարգի 7-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերը կամ դրանք չեն համապատասխանում բեռին.

2) բեռի զննման ընթացքում հայտնաբերվել են ֆիզիկական, քիմիական, կենսաբանական գործոններով պայմանավորված բեռի անվտանգությունը չերաշխավորող պայմաններ կամ բեռի անորակության և անվտանգության զգայորոշման օրգանոլեպտիկ` ցուցանիշների, հայերեն մակնշմանը ներկայացվող խախտումներ:

10. Սահմանային հսկիչ կետում կենդանիների զննման ընթացքում վարակիչ հիվանդությունների ախտանիշների առկայության դեպքում կենդանիներից կատարվում է ախտաբանական նյութի նմուշառում, կենդանիների խմբաքանակը ենթարկվում է կարանտինացման:

11. Նմուշառում կատարելու դեպքում տեսչության սահմանային հսկիչ կետում ներմուծվող բեռի նկատմամբ տրվում է սվյալ սպրանքախմբի իրացումը կասեցնող կարգադրագիր և թույլատրվում է սվյալ խմբաքանակի ներմուծումը:

Ներմուծվող և իրացումը կասեցված բեռի մաքսային ձևակերպումը կատարվում է սվյալ բեռի իրացման կասեցման կարգադրագրի հիման վրա:

Ներմուծվող բեռի կարգադրագրով իրացումը կասեցված խմբաքանակի հետագա ընթացքը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ:

12. Լաբորատոր փորձարկումներով անվտանգ ճանաչված ներմուծվող նմուշառված բեռի խմբաքանակի համապատասխանության պարտադիր հավաստումն իրացման փուլում կատարվում է համապատասխանության հայտարարագրի ձևով: Համապատասխանության հայտարարագրի համար հիմք է ներմուծվող բեռի նմուշառված խմբաքանակի անվտանգությունը հավաստող լաբորատոր փորձաքննության փաստաթուղթը:

13. Սահմանային հսկիչ կետում մաքսանենգ ճանապարհով ներմուծված կամ բեռի անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթեր չունեցող բեռների հայտնաբերման դեպքում բեռը ենթարկվում է զննման, փաստաթղթային ստուգման, կատարվում է նմուշառում` լաբորատոր փորձարկումներով բեռի անվտանգությունը որոշելու համար: Մինչև սվյալ բեռի նկատմամբ

տեսչության սահմանային հսկիչ կետի կողմից պետական հսկողության իրականացումը՝ բեռի ներմուծման գործընթացը կասեցվում է և դրա նկատմամբ որևէ գործողություն չի կատարվում:

14. Կանգնեցված բեռի վերադարձման կամ հետագա օգտագործման հնարավորությունը որոշվում է լաբորատոր փորձաքննության արդյունքներով:

15. Կանգնեցված բեռի բացթողումը կատարվում է բեռի նկատմամբ պետական հսկողության իրականացման արդյունքների հիման վրա՝ տեսչության գրավոր թույլտվությամբ, որը տրվում է մաքսային մարմիններին և ներմուծողին՝ դրանց ստացումից հետո մեկօրյա ժամկետում:

16. Կանգնեցված բեռի պետական հսկողության արդյունքներով վտանգավորության մասին լաբորատոր փորձարկումների եզրակացության առկայության կամ բեռի անվտանգությունը հավաստող այլ փաստաթղթերի բացակայության դեպքում բեռը ենթակա է ոչնչացման կամ օգտահանման Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կամ վերաարտահանման՝ «Վերաարտահանում» մաքսային ռեժիմով: Ոչնչացման կամ օգտահանման կամ վերաարտահանման, դրա հետ կապված բեռի փորձաքննության փոխադրման, պահպանման ծախսերը կատարվում են բեռի տիրոջ կողմից: Բեռի վերաարտահանման դեպքում սահմանային հսկիչ կետում բեռն ուղեկցող փաստաթղթերի վրա դրվում է «Ներմուծումն արգելվում է» դրոշմը:

17. Ներմուծման թույլտվության դեպքում տեսչության սահմանային հսկիչ կետում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռների ներմուծման համար տրվում է անասնաբուժական վկայական, սննդամթերքի համար՝ անվտանգության սերտիֆիկատ կամ ներմուծվող բեռի տվյալ խմբաքանակի իրացումը կասեցնող կարգադրագիր, որի վրա դրվում է «Ներմուծումը թույլատրվում է» դրոշմը և նշվում են բեռն ուղեկցող անվտանգության փաստաթղթերի համարը, տալու ամսաթիվը, իսկ տոհմային կենդանու, թռչնի, ինկուբացիոն

ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջջի, զիգոտի, սաղմի դեպքում՝ նաև տոհմային նշանակության մասին տեղեկություն:

Ներմուծման արգելման դեպքում տեսչության սահմանային հսկիչ կետում բեռն ուղեկցող անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատի կամ անասնաբուժական վկայականի վրա դրվում է <<Ներմուծումն արգելվում է>> դրոշմը, իսկ անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթերի բացակայության դեպքում՝ <<Ներմուծումն արգելվում է>> դրոշմը դրվում է բեռն ուղեկցող փաստաթղթի՝ ապրանքատրանսպորտային բեռնագրի վրա:

18. Բեռն արտահանելու համար արտահանողը տեսչության համապատասխան սահմանային հսկիչ կետ ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) կենդանիների, կենդանական ծագման մթերքի, այդ թվում՝ մեղվաբուծական, հումքի, կերի, կերային խառնուրդների, կերային հավելումների դեպքում տվյալ խմբաքանակի անասնաբուժական վկայականը կամ տեղեկանքը՝ բնօրինակով (տոհմային կենդանու, թռչնի, ինկուբացիոն ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջջի, ձիգոտի, սաղմի դեպքում նաև՝ տոհմային ծագումը հավաստող փաստաթուղթը):

2) կենդանական ծագման հումքի, մթերքի, կերերի, լրացակերերի անասնաբուժասանիտարական անվտանգությունը հավաստող լաբորատոր փորձաքննության փաստաթուղթը (կենդանիների դեպքում անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն չի իրականացվում):

3) սննդամթերքի խմբաքանակի անվտանգությունը հավաստող լաբորատոր հետազոտությունների արձանագրությունը կամ եզրակացությունը:

19. Բեռների Եվրոպական միության երկրներ արտահանումը կատարվում է նաև տվյալ բեռի ներմուծմանը ներկայացվող Եվրամիության պահանջների պահպանմամբ:

20. Արտահանումը չի թույլատրվում, եթե՝

1) չեն ներկայացվել կարգի 17-րդ կետում նշված փաստաթղթերը:

2) կարգի 10-րդ կետում նշված փաստաթղթերը և բեռը չեն համապատասխանում միմյանց.

3) բեռի զննման ընթացքում հայտնաբերվել են ֆիզիկական, քիմիական, կենսաբանական գործոններով պայմանավորված բեռի անվտանգությունը չերաշխավորող պայմաններ կամ բեռի անորակության զգայորոշման` օրգանոլեպտիկ ցուցանիշների խախտումներ.

4) ներմուծող երկրից ստացվել է պաշտոնական տեղեկատվություն անասնա-համաճարակային իրավիճակով պայմանավորված ներմուծման սահմանափակումների մասին կամ արտահանումը սահմանափակված է Հայաստանի Հանրապետությունից:

21. Տեսչության սահմանային հսկիչ կետում, Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն, անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռների արտահանման համար տրվում է անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատ կամ անասնաբուժական վկայական, սննդամթերքի համար` անվտանգության սերտիֆիկատ, որտեղ նշվում են արտահանման երթուղին, լաբորատոր անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթի համարը, տալու ամսաթիվը, տոհմային կենդանու, թռչնի, ինկուբացիոն ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջջի, զիգոտի, սաղմի դեպքում նաև տոհմային նշանակության մասին տեղեկություն:

Եվրամիության երկրներ անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռների և սննդամթերքի արտահանման համար տեսչության սահմանային հսկիչ կետում տրվում են Եվրամիության օրենսդրությամբ սահմանված եվրամիության տարածք երրորդ երկրներից անասնաբուժական հսկման ապրանքների ներկրման համար ընթացակարգով սահմանված ձևի առողջության սերտիֆիկատներ: Բացի Եվրամիության և ԱՊՀ անդամ երկրներից` մյուս երկրներ բեռների արտահանման համար տրվում են ներկրող երկրի կողմից ներկայացվող պահանջներին համապատասխանող սերտիֆիկատներ:

22. Արտահանման թույլտվության դեպքում տեսչության սահմանային հսկիչ կետում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգի համաձայն տրվող

անասնաբուժական կամ առողջության կամ անվտանգության սերտիֆիկատի կամ անասնաբուժական վկայականի վրա դրվում է «Արտահանումը թույլատրվում է» դրոշմը և նշվում է բեռն ուղեկցող անվտանգության փաստաթղթերի համարը, տալու ամսաթիվը, իսկ տոհմային կենդանու, թռչնի, ինկուբացիոն ձվի, սերմնահեղուկի, ձվաբջջի, զիգոտի, սաղմի դեպքում՝ նաև տոհմային նշանակության մասին տեղեկություն:

Արտահանման արգելման դեպքում տեսչության սահմանային հսկիչ կետում բեռն ուղեկցող անասնաբուժական կամ առողջության սերտիֆիկատ կամ անասնաբուժական վկայական չի տրվում և հանրապետության տարածքում բեռի փոխադրման անասնաբուժական ուղեկցող փաստաթղթի վրա դրվում է «Արտահանումն արգելվում է» դրոշմը:

23. Բեռի մաքսային ձևակերպումը կատարվում է բեռի զննման, անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթերի ուսումնասիրության և (կամ) լաբորատոր հետազոտությամբ բեռի անվտանգության հավաստման արդյունքների հիման վրա տրված անասնաբուժական կամ առողջության կամ անվտանգության սերտիֆիկատի կամ անասնաբուժական վկայականի կամ ներմուծվող բեռի խմբաքանակի իրացումը կասեցնող կարգադրագրի առկայությամբ:

24. Արտահանող կամ ներկրող երկրում անասնահամաճարակային իրավիճակով պայմանավորված՝ ներկրման կամ արտահանման սահմանափակումների մասին տեղեկատվությունը տեղադրվում է Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության և տեսչության էլեկտրոնային կայքերում: Նույն տեղեկատվությունը տեսչությունը տրամադրում է նաև տեսչության սահմանային հսկիչ կետերին: Նոր սահմանափակումների մասին տեղեկատվությունը տրամադրվում է դրանց պաշտոնական ստացումից հետո 1-օրյա ժամկետում:

25. Անասնաբուժական պետական հսկողության ենթակա բեռների արտահանման դեպքում ներմուծող կամ տարանցիկ երկրի անասնաբուժության բնագավառի լիազոր մարմնի պաշտոնական պահանջի դեպքում տեսչության կողմից գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով տրվում է բեռի արտահանման կամ տարանցիկ փոխադրման համար թույլտվություն խնդրելու

վերաբերյալ գրությունը ռուսերենով կամ միջազգային ընդունված լեզվով՝ դրա մասին տեղեկությունն ստանալուց հետո մեկօրյա ժամկետում:

26. Սույն կարգի պահանջների կատարման հետ կապված վեճերը լուծվում են օրենքով սահմանված կարգով:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԿԱԶՄԻ
ՂԵԿԱՎԱՐ

Դ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ